

فاجعه ارسباران

وقایع نگاری سقوط هلی کوپتر حامل رئیس‌جمهور

گروه خبر: روز گذشته هلی کوپتر حامل رئیس‌جمهور، وزیر امور خارجه، امام جمعه تبریز، نماینده ولی فقیه و استاندار آذربایجان شرقی در منطقه ورزقان سقوط کرد. تا آخرین لحظات تنظیم این گزارش، خبری درباره سرنوشت سرنشینان این بالگرد منتشر نشد. همچنان امیدوار به زنده و سلامت بودن رئیس‌جمهور کشورمان و همراهان اوهستیم.

❖ واکنش مقام رهبری

آیت‌الله خامنه‌ای، رهبر انقلاب شب گذشته در دیدار جمعی از خانواده‌های سپاهیان پاسدار که به مناسبت شب میلاد امام رضا(ع) برگزار شد، با ابراز تأثر از حادثه نگران‌کننده برای رئیس‌جمهور محترم و همراهان ایشان گفتند: امیدواریم خداوند متعال رئیس‌جمهور مغتتم و همراهان ایشان را به آغوش ملت برگرداند و همه برای سلامت این جمع خدمت‌گزار دعا کنند.

ایشان افزودند: امیدواریم خداوند متعال نعمت خدمت‌گزاری رئیس‌جمهور محترم و همراهان ایشان را از کشور سلب نکند اما مردم عزیز مطمئن باشند مسئولین با جدیت چندبرابری مشغول کارهای خود هستند و ما هم توصیه‌هایی را که لازم بوده، به آنها کرده‌ایم.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای خاطرنشان کردند: ملت ایران نگران و دلواپس نباشند، هیچ اختلالی در کار کشور به وجود نمی‌آید.

ایشان افزودند: ان‌شاءالله همه کارها اعم از امنیت کشور و پیش‌رواها رفت.

امور مربوط به قوه مجریه مرتب و منظم انجام خواهد شد و پیش‌رواها رفت. مقام‌رهبری در پایان اظهار امیدواری کردند، رئیس‌جمهور محترم و همراهان ایشان به آغوش ملت بازگردند و کارها به بهترین وجه انجام گیرد.

❖ انتشار و تکذیب اولین خبر

ساعت ۳:۱۵ یکشنبه، خبری کوتاه مبنی بر وقوع سانحه برای هلی کوپتر حامل رئیس‌جمهور و همراهانش در فضای مجازی منتشر شد. در خبر ابتدایی، آمده بود که سیدابراهیم رئیسی، امام‌جمعه تبریز و استاندار آذربایجان شرقی سرنشینان این بالگرد بودند. رئیس‌جمهور کشورمان صبح‌روز گذشته در مراسم افتتاح طرح مشترک سد قیز قلعه‌سی بر روی رود مرزی ارس حاضر شد و با الهام علی‌اف دیدار کرد. این سانحه در بازگشت از این مراسم رخ داد.

به فاصله دقایقی پس از انتشار خبر اولیه، خبرگزاری فارس اقدام به تکذیب این خبر کرد. در این خبر آمده بود: «دقایقی پیش هلی کوپتر حامل رئیس‌جمهور به‌دلیل مه‌آلودبودن هوای منطقه‌شمال آذربایجان شرقی بر زمین نشسته‌وهم اکنون کاروان رئیس‌جمهور به‌صورت زمینی‌راهی تبریز شده است. دقایقی قبل شایعه‌ی بروز حادثه برای یکی از ۲ هلی‌کوپتر کاروان رئیس‌جمهور در فضای مجازی منتشر شد.»

❖ اعلام خبر در ایرنا

براساس گزارشی که در سایت خبرگزاری دولت وجود دارد، این خبرگزاری در ساعت ۱۷:۱۶ خبر سانحه را منتشر کرد. در این خبر آمده بود: «بالگرد حامل رئیس‌جمهور حین بازگشت از افتتاح سد «قیز قلعه‌سی» در منطقه جنگلی دیزمار بین روستای اوزی و پیر داوود دچار سانحه شد. آیت‌الله رئیسی، حجت‌الاسلام آل‌هاشم امام‌جمعه تبریز، حسین امیرعبداللهیان، وزیر امور خارجه، مالک رحمتی، استاندار آذربایجان شرقی، خلیبان، کمک‌خلبان، کروچیف (یعنی دستیار خدمه پرواز) سرتیم حفاظت و یکی از محافظین و چند تن دیگر از همراهان از جمله سرنشینان این بالگرد بودند. شرایط سخت آب‌وهوایی و مه‌سنگین تلاش گروه‌های امدادی را با سختی روبه‌رو کرده است.»

❖ اعلام نظر مسئولان و نمایندگان استان

شرق در ساعات ۱۵:۱۶ دقیقه گفت‌وگویی با معاون عمرانی استانداری آذربایجان شرقی منتشر کرد. جبارعلی‌ذاکری بایبان اینکه محل حادثه نزدیک‌ی ورزقان است، ادامه داد: «بالگرد بوده که ۲ تا ی آن به سلامت به زمین نشست و یکی از آنها سقوط کرده است.» او با تأکید به اینکه هنوز در مسیر رسیدن به محل حادثه است، گفت: «با توجه به اینکه هنوز به محل حادثه نرسیده‌ام، از تعداد و مشخصات مصدومان احتمالی و علت و ابعاد دقیق حادثه اطلاعی ندارم.»

احمد علیرضاییگی، نماینده آذربایجان شرقی در مجلس شورای اسلامی، یکی از اولین افرادی بود که در این باره با رسانه‌ها صحبت کرد. براساس خبری که خبرگزاری خبرآنلاین در ساعت ۲۳:۱۶ دقیقه منتشر کرد، علیرضاییگی با بیان اینکه از جزئیات حادثه اطلاعی ندارد، بیان کرد: «دوستان هلال‌احمر که به منطقه می‌رفتند به من اعلام کردند که این اتفاق افتاده است و ما به‌دنبال هلی کوپتر زمین‌خورده هستیم.» او در پاسخ به این سوال که حادثه برای بالگرد حامل رئیس‌دولت سیزدهم رخ داده است، گفت: «دقیقاً نمی‌توانم بگویم.» همچنین یکی دیگر از نمایندگان استان آذربایجان شرقی، که خواست نامش فاش نشود، بیان کرد: «گویا حادثه برای بالگرد آقای رئیسی بوده است، اطلاعات دقیقی ندارم.»

❖ انتشار خبر در تلویزیون

حوالی ساعت ۲۰:۱۶ شبکه‌خبر، خبری مبنی بر انتشار «اخبار تأییدنشده درباره وقوع سانحه برای یکی از بالگردهای همراه رئیس‌جمهور» را زیرنویس کرد. خبر بعدی نیز اعزام تیم‌های امدادی بود. براساس این خبر، تیم‌های امدادی واکنش سریع استان‌های آذربایجان شرقی و اردبیل و زنجان به سوی محل سانحه اعزام شده‌اند. اما دقایقی بعد، گوینده خبر صدواسیما از وقوع حادثه برای هلی کوپتر حامل رئیس‌جمهور خبر داد. رسانه‌ها ابتدا از عبارت «فرود سخت» برای این حادثه استفاده کردند. از همان زمان اعلام شد که

گزارش یک

و شبکه خبر به تشریح اقدامات این نهاد پرداختند. در نهایت ساعت ۳۹: ۲۱ اطلاعیه‌شماره ۱ ستاد ملی مدیریت شرایط اضطراری هلال‌احمر صادر شد. در این اطلاعیه آمده بود: «به محض اطلاع از وقوع حادثه برای بالگرد رئیس‌جمهوری و همراهان، ستاد ملی مدیریت شرایط اضطراری هلال‌احمر تشکیل و در اولین گام، ۴۶ تیم واکنش سریع هلال‌احمر از استان‌های آذربایجان شرقی، تهران، البرز، اردبیل، زنجان و آذربایجان غربی به محل حادثه اعزام شد. کولیوند، رئیس جمعیت هلال‌احمر از لحظه وقوع حادثه، فرماندهی عملیات جست‌وجو و امداد و نجات را شخصاً عهده‌دار و عازم منطقه وقوع حادثه شده است. ۲۳۰ امدادگر واکنش سریع و تخصصی کوهستان هلال‌احمر از ساعات اولیه در محل حادثه حاضر و در مسیر رسیدن به نقطه احتمالی حادثه هستند. گزارش‌های اولیه حاکی است محل احتمالی حادثه شناسایی شده و امدادگران در این مسیر در حال حرکت هستند. در حال حاضر جهت تقویت تیم‌های امدادی و به‌کارگیری تمامی امکانات، ۱۵ تیم آنست هلال‌احمر (سگ‌های زنده‌یاب) در حال جست‌وجوی منطقه هستند. شرایط جوی نامساعد و مه گرفتگی شدید در منطقه کوهستانی و صعب‌العبور، سرعت عملیات جست‌وجو را کندی رویه‌رو کرده است.»

دقایقی بعد اطلاعیه‌شماره ۲ هلال‌احمر نیز منتشر شد. اقداماتی که در ادامه می‌آید، در اطلاعیه اعلام شد: «تقویت تیم‌های امدادی و استمرار عملیات جست‌وجو در منطقه وقوع حادثه برای بالگرد حامل رئیس‌جمهوری در فاصله بین منطقه اردشیر -برازین از توابع ورزقان به‌عنوان محل احتمالی وقوع حادثه. این منطقه در شرایط جاری علاوه بر مه‌آلود و بارانی بودن، دارای بافت جنگلی و سنگلاخ بوده و به همین دلیل از ظرفیت تیم‌های امداد کوهستان برای رسیدن به محل حادثه استفاده شده است. اعلام آماده‌باش به استان‌های مجاور و افزایش نیروهای امدادی به ۲۴۰ امدادگر و نجاتگر در منطقه وقوع حادثه. تقسیم کار منظم بین نیروهای مسلح، فراجا و هلال‌احمر برای افزایش سرعت عملیات جست‌وجو.» براساس این اطلاعیه، در حال حاضر روستای اوزی، محل استقرار تیم‌های پشتیبان، خودروهای امدادی، آمبولانس بیمارستان، تیم‌پهپادی و ارتباطات رادیویی هلال‌احمر است.

اطلاعیه‌شماره ۳ هلال‌احمر ساعت ۲۲ منتشر شد. در این اطلاعیه اعلام شد: «با توجه به نشر اخبار از منبع بر خی رسانه‌های محلی مبنی بر رسیدن امدادگران به بالگرد حامل رئیس‌جمهوری، خلاف واقع بوده و صرفاً گمانه‌زنی است. اخبار رسمی در قالب اطلاعیه‌هال‌احمر در کوتاه‌ترین زمان ممکن اعلام می‌شود. به دلیل حساسیت شرایط در منطقه وقوع حادثه و برای سرعت بخشیدن به عملیات جست‌وجو در شب، تعداد تیم‌های امدادی به ۶۵ تیم افزایش پیدا کرد. اعلام آماده‌باش هلال‌احمر به نیروهای امدادونجات در استان‌های مجاور آذربایجان شرقی و تقویت توان عملیاتی در روستای اوزی، نزدیک‌ترین محل احتمالی به وقوع حادثه. با توجه به فرارسیدن شب، عملیات جست‌وجو و امدادونجات با استفاده از بالاترین ظرفیت و تمامی امکانات در حال انجام است.»

❖ روایت معاون اجرایی دولت سیزدهم

منصوری که پس از جلسه هیئت دولت به تبریز رفت، با بخش خبری ۲۱ گفت‌وگو کرد. معاون اجرایی رئیس‌جمهور گفت: «سه‌هلی‌کوپتر در این مسیر بوده‌اند ولی ارتباط بالگرد حامل رئیس‌جمهور با دو هلی کوپتر دیگر قطع می‌شود. آنها اقدام به جست‌وجو می‌کنند. با یکی از سرنشینان هلی کوپتر و کادر پرواز ارتباط برقرار شده که نشان می‌دهد سختی سانحه زیاد نبوده است. بلافاصله مجموعه‌های امدادی هلال‌احمر فراجا، ارتش و سپاه در محل حاضر شده و تقسیم کار صورت می‌گیرد.»

او ادامه داد: «در وزارت ارتباطات و سایر دستگاه‌های امنیتی، محدوده حادثه تا شعاع ۲ کیلومتر مشخص شده است و به دلیل شرایط آب و هوا، کار به کندی پیش می‌رود. دسترسی به منطقه مشکل است برودت هوا و بارندگی هم کار را مشکل کرده است. امیدواریم شاهد خبرهای خوبی باشیم.»

❖ اخباری که تکذیب شد

بین ساعت ۱۸:۳۰ تا ۱۸:۳۰ خبری مبنی بر تشکیل جلسه اضطراری شوراییعالی امنیت ملی در حضور مقام رهبری منتشر شد. اما حدود ساعت ۱۹ منابع آگاه برگزاری چنین جلسه‌ای را تکذیب کردند. برخی منابع گزارش دادند که این خبر توسط سخنگوی این شورا تکذیب شده است. خبری نیز مبنی بر لغومرسم‌های حرم امام رضا(ع) منتشر شد که رئیس‌مرکز ارتباطات آستان قدس آن را تکذیب کرد. حوالی ساعت ۳: ۲۱ نیز خبری مبنی بر پیدا شدن هلی کوپتر سانحه‌دیده منتشر شد که حدود ساعت ۲۲ منابع هلال‌احمر آن را تکذیب کردند. خبر مفقود شدن ۳ تیم امدادی این جمعیت نیز از سوی راضیه عالی‌شوندی، دبیر مرکز کنترل و هماهنگی اضطراری جمعیت هلال‌احمر تکذیب شد.

❖ واکنش‌های داخلی

جمعی از چهره‌های سیاسی کشورمان طی ساعاتی که جست‌وجوها برای یافتن هلی کوپتر سانحه‌دیده ادامه داشت، نسبت به این واقعه واکنش نشان دادند.

جماران به نقل از سیدمحمد خاتمی نوشت: بانگرانی در این شرایط خاص کشور، اخبار نگران‌کننده در مورد سقوط بالگرد رئیس‌جمهور محترم و همراهان راپیگیری و برای سلامتی ایشان و همراهان دعایم کنیم.

حسن روحانی طی پستی در شبکه‌ایکس نوشت: در شب میلاد امام‌هشتم، از درگاه پروردگار متعال برای رئیس‌جمهور محترم و همراهان‌شان، سلامتی آرزومندم و صمیمانه امید دارم ایشان هر چه زودتر به آغوش ملت بازگردند.

علی لاریجانی در شبکه‌ایکس نوشت: در این لحظات، برای سلامتی جناب آقای رئیسی و همراهان همه دست به دعا برداریم.

محسنی‌اژه‌ای، رئیس قوه قضائیه نیز در پیی وقوع سانحه برای بالگرد حامل رئیس‌جمهور، در پیام کوتاهی تصریح کرد: در شب میلاد حضرت علی‌ابن موسی‌الرضا(ع) امام رنوف، برای خادم‌الرضا علیه‌السلام، رئیس‌جمهور خدوم و انقلابی جناب آقای رئیسی و هیئت همراه، صحت و سلامتی از خداوند متعال مسئلت دارم و دست به دعا برداشته و چشم‌انتظار اخبار مسرت‌بخش هستیم.

محمدباقر قالیباف در شبکه‌ایکس نوشت: برای سلامتی جناب آقای رئیسی و همراهان ایشان دعا کنیم. برای سلامتی خادم‌الرضا علیه‌السلام، ریاست محترم جمهوری، جناب آقای رئیسی و همراهان ایشان دعا کنیم. خداوند به برکت دعای مؤمنین ایشان را از گزند بلایا حفظ کند. در شب میلاد امام رنوف

(ع) از صمیم قلب منتظر خبر صحت و سلامت کامل ایشان هستیم. ان‌شاءالله. علی‌اکبر ولایتی گفت: امیدوارم رئیسی و هیئت همراه به سلامت به آغوش ملت بازگردند. در این شب عزیز از درگاه خداوند متعال برای رئیس‌جمهور محترم و همراهان‌شان، آرزوی صحت و سلامتی دارم و امیدوارم با تکیه بر الطاف صاحب‌امشب حضرت ابالحسن علی‌ابن موسی‌الرضا (علیه‌الآف التحیه و الثناء) ایشان و هیئت همراه‌شان هر چه زودتر به آغوش ملت بازگردند. صادق آملی‌لاریجانی گفت: از حضرت حق جل جلاله به‌برکت حضرت رضا علیه‌السلام برای رئیس‌جمهور محترم و همکاران خدمت‌شان عاقبت و سلامتی مسئلت‌دارم.

عبدالناصر همتی در شبکه‌ایکس نوشت: در شب میلاد امام رضا(ع) امیدوارم ضامن سلامت رئیس‌جمهور محترم کشورمان و همراهان‌شان باشد.

عباس عراقچی در شبکه‌ایکس به این موضوع واکنش نشان داد و نوشت: سلامتی رئیس‌جمهور و همراهان ایشان به‌ویژه دوست و همکار عزیزم دکتر امیرعبداللهیان و بازگشت آنان به آغوش ملت و خانواده‌هایشان را خاضعانه از خداوند متعال مسئلت‌می‌نمایم.

مسعود پزشکیان نیز گفت: برای رئیس‌جمهور محترم، امام جمعه محترم استاندار آذربایجان شرقی، وزیر امور خارجه و سایر همراهان‌شان آرزوی سلامتی دارم، امیدوارم هرچه زودتر خبر سلامتی ایشان را بشنویم.

محمدجواد آذری جهرمی طی واکنشی، اظهار داشت: در این شب عزیز میلاد حضرت رضا علیه‌السلام، همه با هم برای سلامتی آقای رئیسی و همراهان‌شان دعا کنیم. خداوند بزرگ نگاهدار ایران و مردمانش باشد.

آذر منصوری، رئیس‌جبهه‌اصلاحات ایران در حساب کاربری خود در شبکه اجتماعی ایکس نوشت: «نگران و پیگیر خبر حادثه پیش‌آمده برای بالگرد حامل آقای رئیسی هستم. برای ایشان و همراهان‌شان آرزوی سلامتی دارم.»

همچنین در پی بروز حادثه برای بالگرد حامل رئیس‌جمهور و همراهان ایشان، عصر امروز در کلاس درس تفسیر نهج‌البلاغه یادگار امام حجت‌الاسلام

والمسلمین سیدحسن خمینی، دعای توسل قرائت شد.

❖ واکنش‌های خارجی

جوبایسن، رئیس‌جمهور آمریکا با قطع تعطیلات خود به کاخ سفید بازگشت تا گزارش‌های فوری در باره حادثه بالگرد رئیسی را دریافت کند.

الهام‌علی‌اف، رئیس‌جمهور آذربایجان که صبح قبل از حادثه با رئیس‌دیدار داشت، در شبکه‌ایکس نوشت: امروز پس از دیدار دوستانه با رئیس‌جمهور ایران، در پی خبر فرود اضطراری بالگرد حامل هیئت عالی در ایران به‌شدت نگران شدیم. دعای ما از خداوند متعال با رئیس‌جمهور ابراهیم رئیسی و هیئت همراه‌وی است. جمهوری آذربایجان به‌عنوان کشوری همسایه، دوست و برادر، آماده هرگونه حمایت است.

رئیس‌مدیریت بحران اتحادیه اروپا طی پیامی در شبکه‌اجتماعی ایکس نوشت: با توجه به حادثه هلیکوپتر حامل رئیس‌جمهور و وزیر خارجه ایران و بنا به درخواست این کشور برای کمک، ما در حال فعال کردن خدمات نقشه‌برداری ماهواره‌ای (Copernicus EMS) هستیم. همچنین «شارل میشل» رئیس‌شورای اروپا در واکنش به گزارش‌ها درباره سانحه برای بالگرد حامل «سیدابراهیم رئیسی» رئیس‌جمهور ایران گفت که اتحادیه اروپا از نزدیک این وضعیت را رصد می‌کند.

ماریا زاخارووا، سخنگوی وزارت امور خارجه روسیه- روسیه از نزدیک اطلاعات مربوط به سرنوشت مسافران بالگرد رئیس‌جمهور ایران را زیر نظر دارد، با مصمیمانه امیدواریم که مسافران زنده باشند و جان و سلامت آنها در خطر نباشد. او همچنین گفت که این کشور آماده ارائه کمک برای یافتن بالگرد حادثه‌دیده رئیس‌جمهور ایران است.

وزارت خار‌جه طالبان در واکنش به حادثه روی داده برای هلی کوپتر رئیس‌جمهور با صدور بیانیه‌ای نوشت: اظهار امیدواری می‌نماییم که گروه‌های نجات بتوانند موفقانه آقای رئیس‌جمهور، وزیر امور خارجه و همراهان‌شان را نجات دهند. امارت اسلامی افغانستان در این وضعیت دشوار در کنار حکومت و ملت برادر و همسایه ایران قرار دارد و امیدواریم اتفاق ناخوشایندی صورت نگرفته‌باشد.

بازرانی، رئیس‌اقليم کردستان عراق در شبکه‌ایکس نوشت: من با نگرانی عمیق اخبار سقوط هلیکوپتر ریاست‌جمهوری ایران را دنبال می‌کنم. از خدا می‌خواهم که آنها و یاران‌شان را سالم‌نگه‌دارد و برایشان دعایم کنیم. فکر مادر این برهه‌سخت با رهبری و مردم دوست و همسایه ایران است.

وزارت خار‌جه عربستان اعلام کرد که این کشور با نگرانی شدید آنچه را که در رسانه‌ها در خصوص بالگرد حامل رئیس‌جمهور ایران و هیئت همراه منتشر شده است دنبال می‌کند. ریاض در ادامه تأکید کرد: «عربستان بر حمایت خود از جمهوری اسلامی ایران در این شرایط سخت و همچنین آمادگی برای ارائه هر گونه کمک مورد نیاز ایران، تأکید می‌کند.»

وزارت امور خار‌جه ترکیه اعلام کرد: تحولات مربوط به سقوط بالگرد در ایران را با اباراحتی دنبال می‌کنیم، امیدواریم رئیس‌جمهور رئیسی و مسئولان سلامت باشند.

سخنگوی وزارت خار‌جه قطر در واکنش به سانحه بالگرد رئیس‌جمهور گفت: کشور قطر آماده هرگونه حمایت در جست‌وجوی هواییماری رئیس‌جمهور ایران است.

نارندرا مودی، نخست‌وزیر هند نیز اظهار داشت: عمیقاً از گزارش‌های مربوط به سانحه بالگرد رئیس‌جمهور ایران متأسفم. مادر این ساعات سخت با مردم ایران اعلام همبستگی کرده و برای رئیس‌جمهور و هیئت همراه دعا می‌کنیم.

کانال ۱۳ اسرائیل به نقل از مسئولان اسرائیلی مدعی شد: اسرائیل ارتباطی با سقوط بالگرد رئیس‌جمهور ایران ندارد.

کانال ۱۲ تلویزیون اسرائیل اعلام کرد: امکان زنده ماندن رئیس‌جمهور و وزیر خار‌جه ایران وجود ندارد، این اتفاق یک پیروزی برای اسرائیل است.

رئیس‌مجلس ملی پاکستان با ابراز نگرانی عمیق نسبت به حادثه بالگرد رئیس‌جمهوری اسلامی ایران گفت: پارلمان پاکستان و تمام ملت ما در این لحظات دشوار و آزمون حساس در کنار دولت و ملت مقاوم ایران ایستاده‌اند.

رئیس‌شورای عالی سیاسی یمن گفت: بانگرانی شدیدید حادثه بالگرد رئیس‌جمهور ایران و تعدادی از مقامات ایرانی را دنبال می‌کنیم. رهبری و مردم یمن در شرایط سختی که دارند در کنار مردم ایران و رهبری آنها ایستاده‌اند. از خداوند می‌خواهیم که ابراهیم رئیسی، رئیس‌جمهور ایران و همراهانش را به سلامت‌بازگرداند.